

Resumé

Cílem této práce je zhodnotit téma osamocení a sebeurčení v současných irských povídkách ve vztahu k pohlaví hlavních protagonistů a analyzovat výrazné změny v mužských a ženských rolích, které se odehrály v období Keltského tygra a jejich následky, zejména týkajících postavení žen v irské společnosti. Jelikož je společnost v Irsku tradičně patriarchální a orientovaná na rodinu, existuje mnoho očekávání spojených se společenskými rolmi na základě pohlaví, které často hrají klíčovou roli v životě člověka. Osobní i společenskou situaci postav v příbězích dále komplikuje jejich umístění - venkovské oblasti versus města, marginalizace některých jednotlivců vzhledem k jejich odlišnosti od většiny a také společenské postavení jedince. Pozornost bude věnována také stereotypům a snaze postavy sám si určit svou identitu vzhledem k současným vnějším okolnostem, které narušují osobnost protagonistů, kteří se následně cítí odsunuti na okraj společnosti a izolovaně, nezapadající do komunity, což následně ovlivňuje jejich štěstí a spokojenost a upevní pocit osamělosti.

Známý irský spisovatel Frank O'Connor napsal, že žánr povídky je definován „intenzivním povědomím o lidské osamělosti“, které ovlivňuje především „postavy postavené mimo zákon putující po okrajích společnosti“, nicméně současná irská povídka se více zaměřuje na seberealizaci a pocit selhání a osamělosti často zdánlivě úspěšných jedinců. Osamělost jako společný rys současných irských povídek musí být predefinována se všemi sociálními, kulturními a ekonomickými změnami v Irsku od 90. let. Tato práce analyzuje, do jaké míry osamělost a pocit opuštění souvisí s podstatnou změnou irské společnosti, která nastala v období devadesátých let dvacátého století a jak současné irské povídky pojednávají o prolnutí osamělosti a společenského vývoje této doby. Všechny povídky použité v této práci

byly napsány v letech 1991 až 2012 a týkají se nebo byly ovlivněny současnými a nedávnými změnami v Irsku. Práce je rozdělena do tří kapitol: první se zabývá dekonstrukcí archetypu „Mother Ireland“ obětující se pro druhé v povídkách „Men and Women“ od Claire Keegan (1999) a „Winter“ (2003) od Dermot Bolger. Druhá kapitola popisuje hlavně mužské pojetí citového otupění, naplňování společenských a genderových rolí a touhu začlenit se do komunity a mužských společenství za využití povídek „Beer Trip to Llandudno“ (2012) od Kevin Barry, „The Body on the Boat“ (2008) od Billy O’Callaghan a „Walking Away“ (2009) od Philip Ó Ceallaigh. Ústředním bodem třetí kapitoly jsou současná závažná témata v Irsku zmiňovaná v povídkách „The Pram“ (2007) od Roddy Doyle, „Mothers Were All the Same“ (1991) od Joseph O’Connor a „A Priest in the Family“ (2006) od Colm Tóibín.